

Göçün En Kısa Tarihi

Göçün En Kısa Tarihi

Ian Goldin

Eserin Özgün Adı: The Shortest History of Migration

Orijinal Baskı Yılı: 2024

Eserin Orijinal Baskısı: Old Street, Great Britain

Copyright © 2024 by Ian Goldin

GAV Perspektif Yayınları® 2026

© Göç Araştırmaları Vakfı İktisadi İşletmesi

Sertifika No.: 43715

GAV PERSPEKTİF

Hacettepe Mah. Fener Sk.

No: 5 06230

Altındağ Ankara/Türkiye

Tel.: +90 (312) 473 79 11

Fax: +90 (312) 473 79 14

gavperspektif.com

bilgi@gavperspektif.com

siparis@gavperspektif.com

@gavperspektif

@gavperspektif

1. Baskı

Ocak 2026

Ankara

GAV Perspektif Yayınları - 51

ISBN: 978-625-5830-23-4 Karton Kapak

Görsel Yönetmen

GAV Perspektif Yayınları Yayın Kurulu

Çevirmen

İsa Furkan YAZAN

Editör

Kader TAŞCI

Tasarım

Emre YILDIZ

Baskı

Sayfa Basım Sanayi Ticaret Limited Şirketi

Sertifika No: 77079, Tevfik İleri Mah. Polat Sok. No:2 Pırsaklar/Ankara

© Kitabın tüm yayın hakları GAV Perspektif Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Ian Goldin

Göçün En Kısa Tarihi

GAV PERSPEKTİF

Ian Goldin Hakkında Seçme Övgüler

‘Goldin, küreselleşme konusunda en önemli otoritelerden biridir.’

Gordon Brown

‘Hem etkileyici derecede özlü hem de geniş kapsamlı... göçün her zaman insanlığın ayrılmaz bir parçası olduğunu inandırıcı bir şekilde ortaya koyuyor.’

Hein de Haas, *How Migration Really Works* kitabının yazarı

‘Hareket etmek insana mahsustur. Bu nedenle göç, insanlığın hikâyesidir; tarihimizle evrimin kendisi kadar iç içedir. ... Ortak kökenlerimiz ve ortak kaderimiz için vazgeçilmez bir rehber.’

Parag Khanna, *Connectography* kitabının yazarı

‘Göçün hikayesine dair cesur ve sürükleyici bir anlatı... küresel tabloyu genellikle alışıldık odaklardan, yani ABD ve Batı Avrupa’dan uzaklaştırıyor.’

Robin Cohen, *Migration: the Movement of Humankind from Prehistory to the Present* kitabının yazarı

‘21. yüzyılın en önemli temalarından birinden kaynaklanan zorluklar ve fırsatlara ilişkin yeni, sağduyulu ve güncel bir analiz.’

Peter Frankopan, *The Age of the City* üzerine

‘Büyüleyici... Modern dünyanın gerilimleri ve diğer çağların bunlarla kendi zamanlarında nasıl yüzleştğiyle ilgilenen herkes için olağanüstü içgörüler sunuyor.’

Niall Fergusson, *Age of Discovery* üzerine

Ian Goldin'in Diğer Eserleri

Age of the City: Why Our Future Will Be Won or Lost Together

Rescue: From Global Crisis to a Better World

Terra Incognita: 100 Maps to Survive the Next 100 Years

Age of Discovery: Navigating the Storms of Our Second Renaissance

Development: A Very Short Introduction

*The Pursuit of Development: Economic Growth, Social Change and
Ideas*

Is the Planet Full?

*The Butterfly Defect: How Globalisation Creates Systemic Risk, and
What to Do*

*Divided Nations: Why Global Governance is Failing, and What We
Can Do*

*Exceptional People: How Migration Shaped Our World and Will
Define Our Future*

Globalisation for Development

The Case for Aid

The Economics of Sustainable Development

Economic Reform and Trade

Modelling Economy-wide Reforms

Trade Liberalisation: Global Economic Implications

Open Economies

Trade: What's at Stake?

The Future of Agriculture

Lessons from Brazil

Making Race: The Economics and Politics of Identity

*Kaçmak için her şeylerini feda eden
büyükannem ve büyükbabama...*

İçindekiler

Önsöz	IX
Seçici Göç Zaman Çizelgesi	XIII
Giriş: Neden Göç?	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
Göçün En Kısa Tarihi	6
1. İlk Göçmenler	7
2. İnsanlarla Dolan Gezegen	23
3. İmparatorluklar ve Ticaret	37
4. Keşif ve Yıkım Yolculukları	55
5. Kölelik	77
6. Zorlama ve Kontrol	97
7. Kitlesele Göç Çağı	113
8. Pasaportlar ve Sorunlar	131
9. Savaşlar, Kitlesele Seferberlik ve Sürgünler	143
10. Savaş Sonrası Dünyada Göçmenler	161

İKİNCİ BÖLÜM

Göç: Bugün ve Yarın.182

11. Göçmen kimdir?	183
12. Göç ve Ekonominin Göç Alan Ülkeler Üzerindeki Etkisi.	199
13. Göçün Gönderen Ülkelerde Kalkınma Üzerindeki Etkisi.	215
14. Göçün Geleceği	231
Teşekkürler	245
İleri Okuma	249
Son Notlar	255

Önsöz

Ailem, Viyana, 1936. Solda, geleneksel bir Avusturya dirndl elbisesi içinde büyükannem. En sağda ise yine ulusal kıyafet içinde büyükbabam. Annem, örgülü saçlarıyla önde, kız kardeşinin yanında. Büyükannem ve büyükbabam 1938'de çocuklarıyla birlikte kaçmayı başardılar, ancak Avusturya'da kalan tüm akrabalarım, ülkeye olan güçlü bağlılıklarına rağmen toplama kamplarında öldürüldü.

Bu, son derece kişisel bir kitap. Hem annemin hem de babamın ebeveynleri, neredeyse kesin bir ölümden kaçtılar. Eğer bunu yapmasalardı, bugün hayatta olmazdım. Baba tarafından dedemin kardeşleri ve Litvanya'dan ayrılamayan diğer aile üyeleri pogromlarda hayatını kaybetti. Annemin ebeveynlerinin Avusturya ve Çekoslovakya'da kalan tüm akrabaları Holokost'ta öldürüldü. Babamın ailesi Avrupa'nın hiçbir köşesinde kabul edilmedi. Kurtulmayı başaranlar da Amerika Birleşik Devletleri'ne, Kanada'ya, Arjantin'e ve benim doğduğum ülke olan Güney Afrika'ya sığındı.

Yıllar sonra ben de anavatanımı terk etmek zorunda hissettim. Güney Afrika'daki acımasızca ırkçı apartheid rejimine olan karşıtlığım, beni sürgüne götürdü; önce İngiltere'de, ardından Fransa'da ve daha sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde yeni bir hayat kurdum. Ardından, görünüşte imkânsız olan gerçekleşti ve demokratik bir ülke kurma konusunda Başkan Mandela'ya destek olmak için doğduğum ülkeye dönebildim. Mandela emekli olduğunda ve benim Güney Afrika Kalkınma Bankası'ndaki genel müdürlük görevim sona erdiğinde, ailemle birlikte önce ABD'ye, ardından da sürgüne ilk gittiğim yer olan İngiltere'ye taşındık ve 2006'dan beri orada yaşıyoruz.

Benim deneyimim, mültecilerin göç sayesinde kurtulmasının sayısız yolundan sadece bir örnek. Ama tarihsel olarak hepimiz kurtulduk. Göç, uzak geçmişte kıtlıklar ve kuraklıklarla karşı karşıya kaldığında insanlığın neslinin tükenmesini engelledi. Göç, *Homo sapiens*'in dünyaya yayılmasını sağladı. Göç olmasaydı, bildiğimiz anlamda insanlık var olmazdı. Tür olarak ilerlememizi göçmen doğamıza borçluyuz. Yeni iş yapma yolları öğrendik ve göçmen karşılaşmaları yoluyla fikirlerin karşılıklı aktarılmasını sağladık. Tüm tarihsel ilerleme sıçramaları için elzem olan ve iklim değişikliği gibi mevcut küresel zorlukların üstesinden gelmek için her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz şey, işte bu aktarımdır.

Göç, insani gelişimin merkezinde yer alır. Bir ekonomist olarak benim temel ilgi alanım, bu gelişimin nasıl gerçekleştiğidir. Neden bazı ülkeler zenginleşirken diğerleri yoksul kalır? Neden bazı insanlar varlıklıyken diğerleri derin bir yoksulluk içinde yaşar? En önemlisi, bu konuda ne yapılabilir? Eşitsizliğin neden devam ettiğini ve nasıl çözülebileceğini anlamak, göçü anlamamızı gerektirir.

Bu kısa tarihi yazarken, geçmiş göçlere dair mevcut olan hazine değerinde koleksiyondan zorunlu olarak sadece küçük bir

örnek seçtim. Neyi dahil edeceğini seçmek, son derece öznel bir süreçtir. Kaçınılmaz olarak büyük boşluklar var. Özellikle de doğduğum kıta olan Afrika'daki göçe ilişkin bilgi kıtlığı ve okuyamadığım dillerde yazılmış anlatılar nedeniyle. Kitabın sonundaki son notların ve önerilen ek okumaların, okuyucuların ilgi alanlarının peşinden gitmeleri için basamak taşları sağlayacağını umuyorum.

Bu kitap iki ana bölüme ayrılmıştır. Göç ile neyi kastettiğimiz sorusu gibi karmaşık bir konuyu tartıştığım giriş bölümünün ardından, ilk on bölüm ilk insanlardan modern çağdaki göçmenlere kadar uzanan kronolojik bir genel bakış sunuyor. İkinci bölüm ise tematik bir odakla günümüzdeki göç meselelerini inceliyor. Bu bölümde bilhassa, göçün hem göç veren hem de göç alan ülkeler ile göçmenlerin kendileri üzerindeki etkisi ele alınıyor. Son olarak, göçün geleceğine ve geçmişimizden çıkarılabilecek derslere dair kendi bakış açımı sunuyorum.

Göç tarihi, insanlığın ve onun ilerlemesinin hikâyesidir. Giderek daha aşılmaz hale gelen sınırların inşası ise bunu tehdit etmektedir. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca dünya genelinde odak noktası, göçmenleri dışarıda tutmak olmuştur. Bu kitap, sonuç olarak yaşamları yoksullaşanların yalnızca göçmenler olmadığını gösteriyor. Bu canlılık kaynağını ve yeni fikirleri dışlayarak tüm toplumlarımızı yoksullaştırıyoruz. Umudum o ki, 'Göçün En Kısa Tarihi' ortak tarihimize yeni bakış açıları sunacak ve okurları göçü ve göçmenleri yeni ve daha yapıcı yollarla görmeye teşvik edecektir.

Seçici Göç Zaman Çizelgesi

Yaklaşık 315-200 bin yıl önce Afrika içinde uzun mesafeli göçler

Yaklaşık 130-95 bin yıl önce Afrika dışına ilk göçler

Yaklaşık 80-35 bin yıl önce İnsanlar Avrupa, Asya ve Avustralya'ya ulaşır

Yaklaşık 27.000-13.000 yıl önce Amerika kıtasına ilk göçler

Yaklaşık 13.000-9.000 yıl önce Bereketli Hilal'de tarım gelişir

Yaklaşık 6.000-4.000 yıl önce İlk tekerlek teknolojileri ortaya çıkar

Yaklaşık 5.000 yıl önce Yazı sistemleri göçmenler tarafından yayılır

MS 9-12 Çin'de kısa ömürlü Xin Hanedanlığı köleliği geçici olarak kaldırır

MS 117 Roma İmparatorluğu, Trajan döneminde en geniş sınırlarına ulaşır

- Yaklaşık 500** İpek Yolları, Akdeniz ve Çin'i birbirine bağlar
- 700'ler-1000'ler** Viking uzun gemileri Atlantik'i geçer
- 1206-1368** Moğollar tarihteki en büyük bitişik imparatorluğu kurar
- 1400'ler** Doğu Atlantik'te ilk şeker kamışı plantasyonları kurulur
- 1405-1431** Zheng He, 62 gemilik filoyla Hint Okyanusu'nu geçer
- 1400'lerin sonları** Bartolomeu Dias ve Vasco da Gama, Afrika'nın etrafını dolaşır
- 1492** Kolomb, Hindistan zannederek Bahamalar'a ayak basar
- 1500'lerin başları** İlk Afrikalı köleler Avrupa'dan Amerika'ya doğru yola çıkar
- 1519** Hernan Cortes, Aztek başkenti olan günümüzdeki Mexico City'yi fetheder
- 1662** Yerleşim Yasası, İngiltere'deki yoksulların hareketini engeller
- 1718** Britanya'nın Nakil Yasası, zorunlu göçü bir ceza olarak resmileştirir
- 1780'ler** Transatlantik köle ticareti, Amerika'ya yılda 78.000'den fazla kölenin getirilmesiyle zirveye ulaşır
- 1833/4** Köleliğin Kaldırılması Yasası, Britanya İmparatorluğu'nda köleliği yasaklar
- 1850'ler** Japonya'nın iki yüzyıllık *sakoku* dönemi (Japonya'nın dış dünyaya neredeyse tamamen kapanması ve yabancıların ülkeye girişinin, Japonların da ülkeyi terk etmesinin yasaklanması) sona erer
- 1850'ler-1900'lerin başları** Avrupa'dan Kuzey Amerika'ya yıllık göç ikiye katlanarak 1 milyona ulaşır

- 1880'ler** Çinli demiryolu işçileri, Kaliforniya nüfusunun %10'unu oluşturur
- 1886** Özgürlük Heykeli dikilir
- 1800'lerin sonları-1900'lerin başları** Yahudi mülteciler, Rusya ve Doğu Avrupa'daki zulümden kaçar
- 1900-1930** Japonya'nın emperyal etki alanını genişletmesiyle milyonlarca Japon, Tayvan ve Kore'ye taşınır
- 1914-1918** Birinci Dünya Savaşı. Britanya, hükûmet altındaki topraklardan 3 milyon kişiyi orduya kaydettirir
- 1917** ABD, göçmenler için okuryazarlık testi getirir
- 1917** Bolşevik Devrimi, sadece Avrupa'ya 1 milyondan fazla mültecinin kaçmasına yol açar
- 1923** Yeni bağımsız olan Yunanistan ve Türkiye arasında Nüfus mübadelesi gerçekleşir
- 1924** ABD Sınır Devriyesi kurulur
- 1938-1939** Kindertransport (Nazi Almanyası ve Avusturya'dan Yahudi çocukların İngiltere'ye güvenli bir şekilde taşınması operasyonu), 10.000 çocuğu Britanya'ya getirir
- 1945** İkinci Dünya Savaşı sona erer, geride menşe ülkelerinin dışında 11 milyon ve yerinden edilmiş 30 milyon insan bırakır
- 1947 'de** Hindistan alt kıtası bölünür.
- 1947-8** İsrail'in kuruluşu 726.000 Filistinli mülteci yaratır
- 1945-1973** 8,5 milyon sömürgeci Avrupa'ya geri döner
- 1950'ler** Çinliler, İç Savaş'ın ardından Hong Kong ve Tayvan'a kaçar
- 1961** Berlin Duvarı inşa edilir

- 1971** Bangladeř'in kurulmasının ardından 10 milyon Bengalli ve Hindu, Hindistan'a g eder
- 1972** Idi Amin, 800.000 Asyalıyı Uganda'dan sürer
- 1975** Vietnam'ın ABD'ye karşı zaferi, 2 milyon Vietnamlının kaçmasına yol açar; bunların 800.000'den fazlası deniz yoluyla g eder.
- 1980'ler** Sovyetlerin Afganistan'ı işgali 2 milyon Afgan'ı yerinden eder ve 5 milyon mteci yaratır
- 1989** Berlin Duvarı yıkılır
- 1991** Sovyetler Birliği'nin kř
- 1995** Schengen Anlaşması yürürlüğe girer. Sınırsız Schengen bölgesi, zamanla 400 milyondan fazla Avrupalıya serbest dolaşım hakkı tanıyacaktır
- 2001** ABD'nin 11 Eylül terör saldırılarına yanıt olarak Afganistan'ı işgali, 20 yıllık savaşı başlatır
- 2011+** Suriye İç Savaşı, takip eden 13 yıl içinde 14 milyondan fazla insanın evlerini terk etmesine yol açar
- 2020** COVID-19 pandemisi, dünya genelinde hareketi kısıtlar
- 2022** Rusya'nın Ukrayna'yı işgali 7,8 milyon insanı ülke dışına çıkmaya zorlar ve küresel yerinden edilmiş insan sayısını ilk kez 100 milyonun üzerine çıkarır
- 2023** Sudan İç Savaşı, yılsonuna kadar 1,4 milyon insanı komşu ülkelere sürer ve 6 milyon insanı ülke içinde yerinden eder
- 2024** Gazze'de, Nisan sonu itibarıyla 1,7 milyona kadar insan (nüfusun yüzde 75'inden fazlası) yerinden edilmiş, çoğu birkaç kez göç etmek zorunda kalmıştır.

Giriş: Neden Göç?

Göç sorun değildir; çözümdür. Göç bizi kurtaracak, çünkü bizi biz yapan göçtür.

Gaia Vince, *Nomad Century*

Hepimiz Göçmeniz

Siz bir göçmen olmasanız bile, atalarınız göçmendi. Eğer onlar göç etmeseydi, siz bugün hayatta olmazdınız. İnsanlar, bugünkü hâllerine ve yetkinliklerine uzak geçmişteki göçler sayesinde evrilmiştir. Ancak göç, günümüzde giderek artan bir endişe ve kutuplaşma kaynağı hâline gelmiştir. Kimileri göçmenleri sorunlarımıza bir çözüm olarak görürken, diğerleri ise onları toplumu bunaltacak bir tehdit olarak görmektedir.

Bu kitap hem oldukça sıradan hem de oldukça sıra dışı bir konuyu ele almaktadır. Çoğu insan hayatını doğduğu yere yakın geçirme eğilimindedir. Ancak modern çağın herhangi bir anında, türümüzün yaklaşık yüzde üçü sürekli hareket hâlinde olmuştur. Siz bu satırları okurken, 280 milyondan fazla göçmen, doğdukları ülkeden başka ülkelerde yaşamakta ve çalışmaktadır.

Aşağıdaki kısa tarih, bunun nedenini sorgular. *Homo sapiens*'in ilk yolculuklarından dijital göçebenin yükselişine kadar göçün hikâyesinin izini sürer; göçün yüzyıllar boyunca kimlik,

aidiyet, hırs ve refah gibi kavramlarla nasıl iç içe geçtiğini inceler. Ve göçmenlerin nasıl bir yandan çalkantı ve bölünmeyle, diğer yandan ise yaratıcılık ve yeni bağlarla ilişkilendirildiğini gösterir.

Göçmen Nedir?

En basit tanımıyla göçmen, başka bir yere yerleşmek amacıyla yaşadığı bölgenin dışına seyahat eden kişidir. Bu yolculuk geçici veya kalıcı olabilir. İnsanlar pek çok nedenle göç eder. Bazıları hayatta kalmak veya zulümden kaçmak için göç ederken diğerleri kendilerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin geçimini sağlamak için bunu yapar. Seyahat tutkusu veya yeni yerler görmeye yönelik ani bir arzu da bizi göçmen yapabilir. Tıpkı eğitim alma ya da aileyle yeniden birleşme isteğinin de yapabileceği gibi.

Göç (İsim),

- a. Bir kişi veya topluluğun bir ülkeden, yöreden, ikamet yerinden ve benzeri başka bir yere yerleşmek amacıyla gerçekleştirdiği hareket; bu olgu.
- b. Bir kişi, topluluk, sosyal grup ve benzerinin bir yerden diğerine mevsimsel olarak veya geçici bir süreliğine yer değiştirmesi; bu olgu. Ayrıca (nadiren): bir seyahat.

Oxford English Dictionary

Tarih boyunca insanlar göçebe ve kâşif, yerleşimci ve fatih, tüccar ve öğrenci olarak göç etmiştir. Tek başlarına ve akrabalarıyla birlikte seyahat etmişlerdir. Yabancı yerlere mülteci veya gönüllü işçi olarak varmışlardır. Ancak tüm göçmenler özgürce seyahat etmez. Kölelik, zorla çalıştırma ve insan ticareti farklı zamanlarda farklı isimler almış olsa da insanların sömürülmesi ve zorla yerinden edilmesi yoluyla tanıdık biçimlerde varlığını sürdürmektedir.

Göç ülke içinde de yaşanmakla birlikte, bu kitap ülkeler arasındaki insan hareketlerine odaklanmaktadır. Modern ulus devletler ve sınırların tarihin büyük bölümünde mevcut olmaması nedeniyle, konuya, geniş topraklara yayılan en eski uzun mesafeli yolculuklarımızı inceleyerek başlamalıyız.

Göçün Hikayesi

Göç, hepimizi *Homo sapiens* olarak ortak bir soy aracılığıyla kökenlerimize bağlar. Merak ve ihtiyacın güdülediği ilk insanların bu aralıksız hareketi, modern ve küreselleşmiş dünyamızda ilerlemenin belirleyici bir niteliği olmayı sürdürmektedir.

İnsanlar evlerinden daha uzağa göç ettikçe, farklı alışkanlıklara, teknolojilere ve ekonomik faaliyetlere sahip diğer gezginler ve yerleşiklerle karşılaştılar. Hepsi de yanlarında, yaşadıkları topraklara, yetiştirdikleri bitkilere, besledikleri hayvanlara ve hayatlarını paylaştıkları insanlara dair geçmişlerinin kalıntılarını taşıyordu. Kelimeleri ve hikâyeleri takas ettiler. Zamanla bu kısa süreli alışverişler, bilginin, kültürün, fikirlerin ve uygulamaların daha geniş bir alana yayılmasına yol açtı.

İnsan hareketliliğinin hikâyesi bir yandan iş birliği ve barışçıl alışverişin, diğer yandan ise şiddetin hikâyesidir. İnsanları iradeleri dışında göçe zorlamak için nice zulümler yapılmıştır. Hükümdarlar, sınırlarını yeni topraklara doğru genişletmiş ve bu süreçte insanları yerlerinden etmiştir. Sömürgeci yerleşimciler, medeniyet adına bütün toplulukları ve kültürleri yok etmiş, yerli halkları boyunduruk altına almıştır.

Yaşanan akıl almaz acılara rağmen göç, bizi eşsiz kılan insanı bir özelliktir ve türümüzün başarısının anahtarı olmayı sürdürmektedir. Göçmenler, yol açtıkları karışıklıklara rağmen ve çoğu zaman bunun sayesinde, toplumlara büyük faydalar sağlamıştır. İyi yönetildiği takdirde göç, olumlu bir güce dönüşebilir. Ne var ki çoğu zaman önlenmesi gereken bir sorun olarak görülmekte ve göçmenlere ağır bedeller ödetebilmektedir.

Kontrol Arzusu

İnsan hareketliliğinin öyküsü, aynı zamanda bir hareketsizlik öyküsüdür.¹ Geçmişimizin büyük bir bölümünde, bildiğimiz anlamda ulusal sınırlar yoktu. Pasaportlar ve seyahat belgeleri ancak

1. Dünya Savaşı'ndan sonra yaygınlaştı. O zamandan bu yana yüzden fazla yeni ülke kuruldu. Ulusal kimliğin yükselişi ve sınır kontrollerinin yaygınlaşması, içeridekiler ve dışarıdakiler arasında giderek artan bir aidiyet duygusuna ve yabancı kabul edilen insanların hareketini kontrol etme arzusuna yol açmıştır. İronik bir şekilde, göçmen olarak sınıflandırılan pek çok insan hareket etmek istese de edememektedir.

Daha sıkı kontroller göçmenlerin hayatını zorlaştırır ancak sayılarını azaltma eğiliminde değildir. Aksine, duvarların ve geçirgen olmayan sınırların inşası, toplumların daha fazla göçmenle karşılaşmasına yol açabilir ve göç yönetimini zorlaştırabilir. Örneğin, işçiler mevsimlik sözleşmelerden sonra veya emekli olduklarında evlerine dönmekte zorlanabilirler. Daha sert yasalar, göçmenleri daha tehlikeli geçiş yollarına yöneltmekle kalmaz, aynı zamanda kayıt dışı ve düzensiz göçün artmasına ve insanların zorluklara ve ciddi tehlikelere maruz kalmasına da neden olur.

SAYILARLA GÖÇ

2,4 milyon

Yeniden yerleştirilmeye ihtiyaç duyan mülteci

130milyon

Dünya genelinde zorla yerinden edilmiş veya vatansız insan

(BM Mülteciler Yüksek Komiserliği 2024 tahminleri)

Ülke içi göç hareketleri büyük ölçüde bu kitabın kapsamı dışındadır. Ancak bulgular, ülke içi göçün genellikle uluslararası göçten önce geldiğine işaret etmektedir. Zira bu durum insanların, yurt dışına taşınmak için gereken bilgi birikimini ve kaynakları kullanabilecekleri şehirlere çekmektedir. İleride göreceğimiz gibi, 'beyin göçü' korkuları da tıpkı göçmenlerin vergi mükelleflerine yük olacağı yönündeki endişeler gibi, çoğu zaman abartılmaktadır. Yeni gelen göçmenler, genellikle devlet gelirleri üzerinde net pozitif bir etki yaratır.

Göçün faydalarını giderek daha fazla kabul etmemize rağmen serbest dolaşıma yönelik kısıtlamaların her zamankinden daha sıkı olması, büyüyen bir çelişkiye işaret etmektedir. Göçü kontrol etmeye çalışan hükümetler ve yasal ya da başka yollarla göçmenleri istihdam etmeye çalışan işletmeler de dâhil olmak üzere göç konusu herkesi ilgilendirir. Ancak göç, yalnızca siyasetçilere ve patronlara bırakılamayacak kadar önemlidir.

Bu kitap, tarihten alınan derslerden yola çıkarak ülkelerin, toplulukların ve göçmenlerin göçün olağanüstü faydalarından yararlanmasını sağlayacak daha insancıl ve etkili politikalar ile uygulamalar önermektedir. Göçmenler, medeniyet tarihindeki tüm büyük ilerlemelerin merkezinde yer almıştır. İnsan hareketliliğini durdurmak, açıktan hastalıklara ve iklim değişikliğinin varoluşsal tehdidine kadar günümüzde karşılaştığımız küresel zorluklarla mücadele etme kapasitemize zarar vermektedir.

Umarım bu kısa göç tarihi, okuyucuların ortak bağlarımızı anlamasına yardımcı olur ve giderek daha karmaşık hâle gelen geleceğimizi nasıl yönlendirebileceğimize dair ipuçları sunar. Geçmişte insanları neyin harekete geçirdiğini ve bunun nasıl değiştiğini tespit ederek amacım göç hakkındaki güncel tartışmalara yeni bir bakış açısı sunmaktır. Bu tartışmalar hararetlidir, fakat çok az açıklık getirir. Göçü daha iyi anlayarak hem göçü hem de kendi geleceğimizi şekillendirmeye yardımcı olabiliriz.